

Zakonito odvođenje djeteta - Poljska

Izvorna jezična inačica ove stranice [PI](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

SADRŽAJ

- 1 U kojim okolnostima roditelj može zakonito odvesti dijete u drugu državu bez suglasnosti drugog roditelja?
- 2 U kojim je okolnostima potrebna suglasnost drugog roditelja za odvođenje djeteta u drugu državu?
- 3 Ako drugi roditelj nije suglasan s odvođenjem djeteta u drugu državu, iako je ono nužno, kako se dijete može na zakonit način odvesti u drugu državu?
- 4 Primjenjuju li se ista pravila i na privremeno (npr. praznici, zdravstvena skrb itd.) i na trajno odvođenje? Ako je potrebno, priložite odgovarajuće obrasce suglasnosti.

1 U kojim okolnostima roditelj može zakonito odvesti dijete u drugu državu bez suglasnosti drugog roditelja?

Roditeljska prava zajednički ostvaruju oba roditelja. To proizlazi iz članka 97. stavka 2. poljskog Zakonika o obitelji i skrbništvu (*kodeks rodzinny i opiekuńczy*), u skladu s kojim roditelji zajednički odlučuju o bitnim pitanjima koja se odnose na dijete te, ako ne postignu sporazum, o tim pitanjima odlučuje sud nadležan za skrbništvo (*sąd opiekuńczy*). Svaki roditelj odlučuje samostalno, bez potrebe da se savjetuje s drugim roditeljem i pribavi njegovu ili njezinu suglasnost, samo u manje važnim pitanjima koja se odnose na dijete. U poljskoj sudskoj praksi, odvođenje djeteta u inozemstvo, i trajno i privremeno, čak i za praznike, smatra se bitnim pitanjem.

U skladu s člankom 97. stavkom 2. Zakonika o obitelji i skrbništvu roditelj može odvesti dijete u inozemstvo bez suglasnosti drugog roditelja samo u sljedećim slučajevima:

- (a) odlukom poljskog suda drugom roditelju oduzeta su roditeljska prava u pogledu djeteta (članak 111. Zakonika o obitelji i skrbništvu);
- (b) odlukom poljskog suda drugom roditelju suspendirana su roditeljska prava u pogledu djeteta (članak 110. Zakonika o obitelji i skrbništvu);
- (c) drugi roditelj ima ograničena roditeljska prava u pogledu djeteta jer on ili ona predstavlja prijetnju dobrobiti djeteta (članak 109. Zakonika o obitelji i skrbništvu). Sud odlučuje o tome kako će roditeljska prava biti ograničena primjenom mjere kojom će se najbolje zaštititi dobrobit djeteta. Točnije, roditelju kojemu su roditeljska prava ograničena može biti oduzeto pravo odlučivanja o bitnim pitanjima koja se odnose na dijete ili o nekim od tih pitanja. Ako je takvom presudom drugom roditelju oduzeto pravo odlučivanja o uobičajenom boravištu djeteta, taj roditelj neće se moći protiviti promjeni uobičajenog boravišta djeteta u Poljskoj u uobičajeno boravište u inozemstvu;
- (d) ako su prava i obveze roditelja u odnosu na dijete promijenjena na temelju presude koja je donesena u brakorazvodnom postupku (članak 58. stavci 1. i 1.a Zakonika o obitelji i skrbništvu), postupku za poništenje braka (članak 51. stavci 1. i 1.a u vezi s člankom 21. Zakonika o obitelji i skrbništvu) i postupku za rastavu braka (članak 58. stavci 1. i 1.a u vezi s člankom 61.³ stavkom 1. Zakonika o obitelji i skrbništvu). To se primjenjuje i na odluke donesene na temelju članka 93. stavka 2. (u postupku za

utvrđivanje očinstva), članka 106. (u postupku za izmjenu presude o roditeljskim pravima i načinu ostvarivanja tih prava koja je donesena u postupku za razvod, rastavu ili poništenje braka) i članka 107. stavaka 1. i 2. Zakonika o obitelji i skrbništvu (u postupku za povjeravanje izvršavanja roditeljskih prava jednom od roditelja u slučajevima kad oni ne žive zajedno). Točnije, sud u takvim slučajevima može povjeriti izvršavanje roditeljskih prava jednom od roditelja, pri čemu se prava drugog roditelja ograničuju na konkretne obveze i prava u odnosu na dijete. Ako sud nadležan za razvod braka povjeri izvršavanje roditeljskih prava jednom od roditelja i ograniči roditeljska prava drugog roditelja, tada, iako se takvom presudom drugom roditelju ne oduzimaju roditeljska prava u odnosu na dijete, taj roditelj može izvršavati svoja prava i obveze samo ako mu to sud dopusti. Ako sud ne dodijeli pravo odlučivanja o boravištu djeteta drugom roditelju, tada, u načelu, roditelj kojem je povjereno izvršavanje roditeljskih prava sam odlučuje o tom boravištu (međutim, vidjeti točku 2.);

(e) ako je presudom stranog suda koja je priznata kao izvršiva u Poljskoj drugom roditelju oduzeto pravo suodlučivanja o promjenama boravišta djeteta.

2 U kojim je okolnostima potrebna suglasnost drugog roditelja za odvođenje djeteta u drugu državu?

Suglasnost drugog roditelja potrebna je u svim slučajevima koji nisu navedeni u prethodnoj točki, to jest u situacijama kad roditelj ima sva roditeljska prava, ili su njegova roditeljska prava ograničena, ali mu nije oduzeto pravo odlučivanja o boravištu djeteta. Poljska sudska praksa ide još i dalje u tom pogledu. Kako je Vrhovni sud (*Sąd Najwyższy*) objasnio u svojoj odluci od 10. studenoga 1971. u predmetu III CZP 69/71, roditelj koji ima pravo da dijete živi s njim u njegovu mjestu boravišta trebao bi imati pravo suodlučivanja o promjenama uobičajenog boravišta djeteta ako bi zbog takvih promjena tom roditelju zapravo postalo nemoguće kontaktirati s djetetom. Stoga, s obzirom na tu presudu, čak i ako sud nije drugom roditelju, na primjer u postupku za razvod braka, dodijelio pravo suodlučivanja o uobičajenom boravištu djeteta, taj roditelj može zatražiti povratak djeteta ako ne bi mogao izvršavati svoje pravo na kontakt s djetetom.

3 Ako drugi roditelj nije suglasan s odvođenjem djeteta u drugu državu, iako je ono nužno, kako se dijete može na zakonit način odvesti u drugu državu?

U takvim se slučajevima mora podnijeti zahtjev sudu nadležnom za skrbništvo u Poljskoj za davanje zamjenske suglasnosti za odlazak djeteta u inozemstvo.

Zahtjeve za takvu suglasnost mogu podnijeti roditelji kojima nisu oduzeta roditeljska prava ili čija roditeljska prava nisu suspendirana. Zahtjeve mogu podnositi sami podnositelji: u takvim slučajevima na temelju poljskog prava ne zahtijeva se da stranke pred sudom zastupa odvjetnik. Stvarno nadležni sud za razmatranje tih zahtjeva je Okružni sud (*sąd rejonowy*) (Odjel za obitelj i maloljetnike) kao prvostupanjski sud, dok je mjesno nadležan sud u mjestu u kojem dijete ima boravište ili boravi.

4 Primjenjuju li se ista pravila i na privremeno (npr. praznici, zdravstvena skrb itd.) i na trajno odvođenje? Ako je potrebno, priložite odgovarajuće obrasce suglasnosti.

Kako je prethodno navedeno, za kratkotrajno odvođenje djeteta u inozemstvo potrebna je suglasnost drugog roditelja.

U Poljskoj se ne upotrebljavaju obrasci suglasnosti za odvođenje djeteta u inozemstvu (trajno ili privremeno). Suglasnost se stoga može dati u bilo kojem obliku. Međutim, preporučuje se da se pribavi suglasnost u pisanom obliku, koja bi mogla poslužiti kao dokaz u bilo kojem postupku za povratak djeteta na temelju Haške konvencije iz 1980. U pripremi takve suglasnosti mogla bi biti korisna pomoć poljskog odvjetnika, pravnog savjetnika ili javnog bilježnika.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 27/06/2017